

PLANTEFOKUS

Majs kan miste op til 3.000 FE ved efterafgrøde

I år med en kold juni kan majsene gå i stå, og en eventuel isået efterafgrøde af rødsvingel optage kvælstofgødningen og blive alt for kraftig.

AF JØRGEN P. JENSEN

Der er forholdsvis stor udvaskning af kvælstof efter majs og dermed et stigende pres fra miljømyndighederne til at forbygge dette. På den baggrund har Aarhus Universitet i en årrække samlet erfaring med forskellige typer efterafgrøder, såmetoder og afgrødebehandlinger for at finde frem til den mest optimale brug af efterafgrøder i majs.

- De første år såede mange rødsvingel ved radsåning før man såede majsene og det gik som regel godt i vejrmæssigt normale år, fortæller planteavlskonsulent Ole Nygaard, LMO. Men i år med en kold juni kunne det gå helt galt, når majsene gik i stå og rødsvinglen overtog kvælstofgødningen og fik alt for kraftig vækst.

- Så det gør man ikke mere, påpeger Ole Nygaard.

Seniorforsker Ib Stillebak Kristensen orienterede om årets erfaringer med 58 forskellige forsøg med efterafgrøder i majs. (Fotos: Jørgen P. Jensen)

28 kombinationer af efterafgrøder

På den årlige fremvisning af forsøgsmarkerne på Foulumgårds Forsøgsstation ved Viborg har man i år valgt at sætte fokus på mellem- og efterafgrøder.

- Vi har derfor i år udlagt et stort antal parcel-forsøg med efterafgrøder, fortæller seniorforsker Ib Stillebak Kristensen. Alene i majs afprøver vi 58 for-

skellige kombinationer og målet er at finde en efterafgrøde, som lykkedes hvert år og omvendt ikke bliver for kraftig.

Ud over at undersøge afgrødetype, såmetode og ukrudtsbekæmpelse i majs med efterafgrøde har man set på forfrugtens betydning med henholdsvis majs efter majs, majs efter kløvergræs og majs efter byg. Endelig er gødningen varieret med halv, normal eller halvanden mængde.

- Ingen tvivl om at rødsvingel sået samtidig med majsene kan være den optimale løsning, understreger Ib Kristensen. Når rødsvinglen lykkes, kan den give ekstra to til tre tons ved høst og samtidig halvere kvælstofudvaskningen.

Alternativet kan ofte være almindelig rajgræs udsået i majsene midt i juni. Her er der på Foulumgård målt en reduktion af udvaskningen på 30 procent.

- Almindelig rajgræs har klaret sig godt i år, oplyser

Ib Kristensen videre. Andre år har vi set hundegræs som den bedste og mest sikre græs-efterafgrøde. Det er svært at sige, hvad der er bedst.

Det er imidlertid vigtigt, at få græs-efterafgrøden isået i majsene omkring den 10. juni.

- Kommer man hen omkring den 20. juni kan efterafgrøden ofte blive så spinkel, at man kan få problem med at få efterafgrøden godkendt af plantedirektoratet ved en eventuel inspektion, påpeger Ib Kristensen.

Cikanegræs

På Foulumgaard har man desuden god erfaring med planten cikorie som efterafgrøde i majs.

- Det er en fordel, at cikorie først er en ret spinkel plante, som så gror godt til i løbet af august og september, oplyser Ib Kristensen.

Erfaringen fra årets forsøg er også, at både almindelig rajgræs og cikorie sås bedst ved rillesåning med dybdestyringshjul og skiveskær cirka 12-14 dage efter ukrudtsprøjtning eller radrensning omkring den 10. juni.

- Tidligere kaldte mange efterafgrøde i majs for cikanegræs, fortæller planteavlskonsulent Ole Nygaard. Men i dag har de fleste et positivt syn på efterafgrøden.

j.p.jensen@effektivtlandbrug.dk
telefon 40 41 76 84

Mest positivt viste sig at være en isåning af 8 kilo/ha af almindelig rajgræs i majsene omkring 10. juni efter forudgående ukrudtsbekæmpelse i form af for eksempel radrensning.

I dette forsøg med olieræddike som efterafgrøde ses tydeligt forskel på hvornår hovedafgrøden er fjernet.